

TRACTATUS COMMERCIORUM

Inter

Sacram Regiam Majestatem, Regnumq;

S V E C I Æ,

ab una

&

Celsos ac Præpotentes Dominos Ordines Generales

FOEDERATI BELGIJ

ab altera parte

Anno M. DC. LXXV. die 26. Novemb. Holmiæ conclusus

Eller

COMMERCIE-TRACTAT

emellan

Hans Kongl. Majst. och Chronan

S W E R I G E

å then ena

och

Dhe Högmogende Herrar General Staterne aff dhe

FÖRENEDE NEDERLAND

å then andra sidan/

Upprättat vthi Stockholm then 26. Novembris, Åhr 1675.

HOLMIÆ, excudebat Nicolaus Banfijff/Reg. Typogr.

Dhen Durch-
leuchtigste och
Stormächtigste
Furstes och Her-
es H. CARL / Sweri-
ges / Stöthes och Wendes
Konungz / Stoor Furstes til
Finland / Hertiges i Skåne /
Etiland / Liffland / Carelen /
Drehmen / Behrden / Stet-
tin / Pommern / Cassuben
och Wenden; Furstes til
Rügen / Herres öfwer In-
germanneland och Wismar;
Så och Pfaltz Grefwes wid
Rhein i Beyern / til Göllich
Glewe och Bergen Hertigs;
Wår allernådigste Konungs
och Herres / Wiß efter skreff-
ne deputerade Commissarier,
gidre witterligt / at effter
som dhe Höghmogende Her-
zars General Staternes aff
thet söreente Nederland / widh
Högstbemelte Hans Kongl.
Majst: Hoff residerande

Mi.

SErenissimi
ac Potentissi-
mi Principis ac
Domini, Do-
mini CARO-
LI, Svecorum, Gothorum,
Vandalorumque Regis, Ma-
gni Principis Finlandiæ, Du-
cis Scaniæ, Esthoniæ, Livo-
niæ, Careliæ, Brehmæ, Ver-
dæ, Stetini, Pomeraniæ, Cas-
subiæ & Vandalæ, Princi-
pis Rugiæ, Domini Ingridiæ
& Wismaræ, nec non Comi-
tis Palatini Rheni, Bavaræ,
Juliaci, Cliviæ & Montium
Ducis, Regis & Domini no-
stri Clementissimi: Nos in-
frascripti deputati Commis-
sarij, notum testatumque
facimus, quod cum per Mi-
nistrum Celsorum & præ-
potentium Dominorum Or-
dinum Generalium Fœderati
Belgij ad Aulam altissimè me-
moratæ Sacræ Reg: Maj:tie

Resi-

Minister, Wälb. H. Christian
Constantinus Rumpf, hafwer
låtit förstå dheras goda wil-
lia och åstundan / at medh H:
Kongl. Majst: Bundersächsa-
re Commercierne och Segla-
tionen förnya / och therhoos
någon förhåppning gifwes oc
försåkras at tuña therigenom
så mycket lätteligare komma
til widare förlyftning / och
then nu vthur första deelen aff
Europa förjagade Freden igen
insöra och oprätta: Aff hwil-
ken orsaak hafwer H: Kongl.
Majst: icke allenast vthaff-
des anårffde benågne Affecti-
on emoot Republicuen af thet
Söreente Nederland / som med
åthskillige förbund och inbör-
des gagn och wältreffnadt så
långesedan är stadfast worden
v han och aff then sincere nitte
och åhoga / hwarmedh Hans
Kongl. Majst. Christenhetes
nes säkre roo och een önskelig

all

Residentem, Nobilissimum
Dominum Christianum Con-
stantinum Rumpf, prona eo-
rundem voluntas, desiderium-
que Commerciorum atque
Navigationis cum Subditis
Sac: Reg: Maj:tie restaurandæ
significatum sit, atque in simul
spes exindè nonnulla subijcia-
tur, confirmeturque ulterio-
ris compositionis, pacisque in
præsens per maximam Euro-
pæ partem profligatæ, facilio-
ri reconciliatione reducendæ
& restituendæ; Eam ob rem,
Sac: Reg: Maj:tie non mo-
dò ex eo, quem avitum
habet in Rempublicam Uniti
Belgij, benevolo affectu, Fœ-
deribus quam plurimis mutu-
isq; commodis jam diu firma-
tò, verùm etiam ob Zelum,
quo in securam Orbis Chri-
stiani tranquillitatem, fan-
ctæq; Generalis pacis redin-
tegrationem fertur, quam

A 2

maxi-

allmän Fredz stiftande effter
trachtar/intet medel welat ut
flå/hwarigenö icke allenast til
Commerciernes och Naviga-
tionens säkerheet/ vthan och
til then theraff fölltande Fredz
handling och ändskap vppå
thetta såmerfulle Kriget igen-
nom bägge sidors vprichtige
flit och bearbetande vägen
bahnas och slättas måtte;
Hwarföre såsom H: Kongl.
May: D: fulmächtigat och
allernådigt befalt hafver / at
wi medh förbem. H. Residen-
ten, som thestifesti ther til we-
derbörtiligen förordnat och ful-
mächtig giord är/ skulle tråda
tillsamman och tractera; Allså
hafwe wi effter skreffne bäg-
ge sidors respectiue Commis-
sariet och widh Swenska Hof-
wet residerande Minister, trådt
tilhoopa och ett så hålsosamp
wåret med wisse willkor oc för-
ord/angående Seglationen och

Com:

maxime sincerò, nullum non
arripere uoluit medium, quo
non restituendæ tantummo-
do Commerciorum Naviga-
tionisq; Securitatì, sed & ul-
terioris, quæ exindè subsequa-
tur, pacificationis, calamita-
tumq; belli hujus terminan-
darum via pronior, proclivi-
orq; sincerâ utrinq; operâ stu-
dioq; reddatur. Hinc Sac:
Reg: Maj: Nobis plena po-
testate instructis, Clementis-
simè in mandatis dedit, ut cum
prædicto Domino Residente,
pariter ad tractandum rite
constituto, congregeremur &
tractaremus. Nos itaq; sub-
scripti utrinq; partis respecti-
uè Commissarij & Minister ad
Aulam Svecicam Residens cõ-
gressi sumus, atq; tam saluta-
re opus, certis Commercio-
rum & Navigationis legibus
auspicati sumus, atq; ita in-
auxilium ex parte acceptis,

qui

Commercierne, begunt/ betid-
nådes of til en deel aff dhe Ar-
ticklar, som för dhetta emellan
mehr Höghsibe: H: Kongl. May:
och dhe Höghmogende Herrar
General Staterne vth Haag/ dhr
1667 den 18 Julij öfwer Com-
mercierne och Navigationen v-
rättade äro/ och ät of emellan
komit til thet afftaal och för-
lyfning/ som härefter föllier.

I.

Stola Vnderfäterne och In-
byggjarne vthi Sverige /
såsom och thet föreente Neder-
land dheras Handel och Segla-
tion aff och til/ fritt och obehin-
drat idla / så vnder warande
dhetta Krig/ som för dhetta /
så wäl vthi Sweriges / och
thet föreente Nederlandets
Riken/ Stater, Herrskaper och
Provincier, som vthi them /
hwilka med H. Kongl. May:
eller medh dhe högmogende
Herrar General Staterne aff
thet

qui ante hac sæpius altissimè
memorata S: R: Maj: tem
inter & Celsitud. D. D.
Ordd. Gener. Hagæ Comi-
tis Anno 1667. 18 Julij super
Commercij & Navigationis
negotio erecti sunt, Articulis,
sequentem in modum conve-
nimus.

ARTIC. I.

Subditis ac incolis Sveciæ
simul & Fœderati Belgij
plena Commerciorum atq;
Navigationis hinc inde, ita
durante hoc bello ut ante hac
libertas erit, per Regna, status,
ditiones & Provincias tam
Sveciæ & Fœderati Belgij,
quàm quæ cum S: Reg: Maj:
Sveciæ, aut cum Celsitud:
DD: Ordd: General: Fœd:
Belgij pacis, amicitix aut neu-
tralitatis jus sive jam nunc
exercent, sive exercebant in-

A 3

po:

thet föreente N.derland, Fred/
Wänskap / eller neutralitet,
antingen nu hafwa / eller hä/
dan effter betom nandes war/
da / och skal dhenne Friheten
ingalunda hindras eller rub/
bas genom id jon thera Par/
tens / eller dhes Bidersdta/
res Skepp / för dhetta Kris/
gets skuld eller then D. Wän/
skap / som antingen nu til äf/
wentys är / eller hädan effter
opwäxa kunde emellan then
samme / eller dhes Successo/
rer och the Risten / Stater och
Heriskaper / som med then an/
dre Parten i Förbund eller
neutralitet äre / eller komma
kunna.

II.

Doel skal förthen skul någon
theras Bidersdtare eller
Landz Inbyggare / icke effter/
lätit wara / förbudne wah/
tur / kallade Contrabande, in/
föra vthi dheras Risten eller
Landz

posterum; Eaq; libertas ne/
quaquam interpellanda aut
turbanda per alterutrius par/
tis eiusve subditorum navigia
ex occasione hujus belli aut
etiam inimicitarum, quæ illi
eiusve successoribus interce/
dant fortè, vel de futuro sint
intercelluræ cum Regno, sta/
tu, ditionibus, quibus cum
parti alteri jus fœderum aut
neutralitatis intercedat, in/
tercelluramvè sit.

ARTIC. II.

Nec propterea liceat ta/
men aut fas sit subditis in/
colisque ditionis alterutrius
prohibitæ merces (quas con/
trabandas vocant) importare
in Regna vel Regiones eorum,
qui

Landskap / med hwilke H. R.
Man: aff Sverige / eller dhe
högmogende Herrar General
Staterne, fuller oppå sin sida/
antingen Wänskap eller neu/
tralitet underhålla / men lik/
wål enthera Parten antin/
gen nu vthi Krig inweklat
är / eller hädan effter kan in/
weklat warda.

III.

Men på thet man aldeles
må undwika oc förekomma
dhe Controversier och tråtor/
som widh then förbenembde
Contrabande wahrans vth/
märckiande / underfundom
förefalla tunna / så är å både
sidor affraalt och faststält /
at ther under böra skattas och
räknas allehanda Gewähr/
så wål the ther til anfall / som
dhe til wårns tiens / särdes/
les allehanda Skytte och Ge/
währ / som medh Kruth aff/
skutes / sampt andre som ther
til

quibuscum Sac: Reg: Maj: ^{as}
Sveciæ aut Celsit: ^{do} DD: ^m
Ordd: ^m Generalium ex sua
parte aut amicitiam aut neu/
tralitatem colit, sed adversum
quos alterutra bello vel jam
implicatur, vel implicanda sit
de futuro.

ARTIC. III.

Ut verò evitentur penitus
atq; amoveantur contro/
versia & disceptationes, quæ
ob designandam jam dictam
mercem, Contrabanda, oriri
aliquando possint, convenit
utrinq; ac pro re rata habitum
est, hoc in numero duci &
censeri oportere arma quævis
ad vim tam propulsandam,
quam inferendam apta,
præsertim quæ ignem con/
cipiant pulvere tormenta/
rio, quem dicunt, admoto,
aliaq; eodem pertinentia;
ejus

til höra / hwarmedh förstås
allehanda slag; så större
som mindre Stycken och
RöhrGewähr / Fyrindser /
Petarder / Bomber eller Fyhr-
kuhlor / Grannater / Saussil-
ler, Beetranher / Styckelä-
der / Forketer / Bandlerer /
Kruth / Luntor / Styckekuh-
lor / samt andre Järn / och
Blyhkuhlor / Saltpeter /
Wärjor / Handspiut / Spet-
zer / Hillebårdar / Bardisaner /
Morgonstiernor / Spiuth
och flere sådane slag; Wapn-
beqwäme at gödra themedh
skada / så och Stålhattar /
Hielmar / Harnest / Pantzer /
Stiolder aff Koppar och
Järn och annat sådant til
förswar at bruka; thestwan
alle andre Krigzredskap / N.
Hästar / Sadlar / Höllster
och ehwadh som til Hästars
vfhredning nyttigt och nö-
digt är / så til Rytterij som
Ar-

ejus vero generis intelli-
gantur tormenta bellica
Majora & Minora omnis
generis, quæ Canones &
Scelopeta, vulgo dicuntur, mor-
taria, Petardæ, Bombæ, Gra-
nata, Saussilæ, Coronæ pi-
cæ, Affuitæ, Furcæ sclopeta-
riæ, Bandelariæ, Pulvis tor-
mentarius, fomites siue
lonten, Glandes tormen-
tariæ, tam ferreæ, quam
plumbæ, Nitrum siue Sal-
petræ, Enses, Lanceæ, Hastæ,
Hellebardæ, Bipennes, fla-
gella armata, cuspides & re-
liqua id genus arma, ad vim
inferendam apta, tam casti-
des, Galeæ, Loricæ, thoraces,
xnei ferreique clypei, alia-
que arma ad vim arcendam
idonea; præterea ad bellum
instruendum utilia quæcum-
que, nempe equi, ephippia,
Sclopetorum equestrium
reconditoria, & quicquid
de-

Artillerie, medh mindre thet
til tablet icke woro mehra / än
at man theraff skäligen kun-
de afftaga / thet icke til Krig /
vthan annat behooff ansedt
wara.

IV.

Ibland dhe förbudne Wah-
ror skola icke räknas
Penningar / Spannemåhl
och allehanda Stahlefrucht /
Salt / Wijn / Ollia / icke hel-
ler något som länder til
Spiis eller Föda / så och icke
Järn / Koppar / Metall / el-
ler hwadh som til Stepps-
byggande eller vfhredning
nödigt är / Nembl. Hamp /
Segelduut / allehanda Tiära
och Beck / Masten / Bielar /
Krumholt / Plancker / Tåg /
Anckar eller något thet til
anckar höder / eller andre wah-
rur /

denique utile ac necessari-
um ad instruendos equos
tam turmarum equestrium,
quam rei tormentariæ nisi
numero sint admodum exi-
guo, ut inde conjectura pro-
babilis elici possit, eadem
non ad bellum, sed ad alios
usus destinata esse.

ARTIC. IV.

Merci prohibita nequa-
quam accensebuntur
pecunia, framenti ac legu-
minis genus omne, Sal, Vi-
num, Oleum, nec quicquid
ad victum aut alimentum
refertur, sed nec ferrum, cu-
prum, æs, nec quicquid ad
naves construendas, instru-
endasve necessarium est,
cujus notæ sunt, Cannabis,
Linteamen, velis nauticis
aptum, picis tam liquidæ
quam aridæ omne genus,
mali, trabes, lignum incur-
vum, tabulæ navales, ru-
den-

rum / som til Landz / eller sid
Kriugh ännu icke särdeles be-
redde äro / mycket mindre dhe /
som til något annat bruuk
tilarbetade och lagade äro /
icke heller någre andre / ehwad
slagz Wärror / som vthi sö-
regående Artickel icke vth-
nembde äro / vthan thet skal
alt vara tillåtit at söras hit
och tist / så vthi Sveriges el-
ler thet söreente Nederlandtz
Provincier och Herrskap / som
och til dhe Nationer , medh
hvarra H: Kongl. Maj: af
Sverigae / eller dhe högmö-
gende Herrar General Stater-
ne aff thet söreente Neder-
land / för tiden vthi Kriugh
stodde äro / eller hädan effter
vthi råka kunna.

V.

Doct likväl skal icke effter-
låtit vara / hwarken Pen-
ningar /

dentis , ancoræ vel ancora-
rum partes quælibet hoc in
numero habebuntur , nec
aliæ merces , quæ pro ter-
restri vel maritimo bello
formam non acceperunt ,
multò minus hæ , quæ ad
alium quemvis usum jam
apparatæ aut conformatæ
sunt , nec aliud mercimonij
genus quodcunque , quod
præcedenti paragrapho de-
signatum non sit , led id om-
ne transportari hac illac
licebit tam in ditiones Sve-
ciæ , aut Fœd. Belgij , quam
etiam ad illas nationes , qui-
buscum Sac: Reg: Maj: Sveciæ ,
aut Celsit: DD. Ordd: Gen: Fœd. Belgij
bello jam nunc involuta
est , aut postmodum involvi
possit.

ARTIC. V.

Attamen nec pecuniam
nec commeatum aut
quic-

ningar / eller Proviante , eller
något som tienar til Enffz vps-
behålle / som ofwansföre vthi
den 4. Puncten ibland dhe läf-
gifsne Wärrur vpråknat är /
ey heller Kriughsold / eller nå-
got aff dhe ting / som Sten-
den på något sätt gagna eller
hielpa kunne / söra hit eller
ditt til dhe Besätningar /
Städer eller Orter / som med
Guarnison försedde äro / så
länge dhe samme aff then an-
dres eller någon theras
Bundszörwaners Kriugh-
sold effter Orternes Situa-
tion widh Sidsidan / så til
Landz / som Watten / kunna
belågrade vara / eller Kriugh-
sold thesfore ligga / vthi thet
Vpsåth sigh them at bemäch-
tiga.

VI.

Merligare på thet man må
hindra at icke ofwantalde
förbudne Wärrur må söras
til

quicquid vitæ per alimen-
tum sustentandæ conducit ,
quod jam supra paragrapho
4. inter licitam mercem sit
numeratum , nec militem ,
nec quid aliud ex hisce re-
bus , quæ hosti in commo-
dam vel adjumentum mo-
dò quocunque cedant , sub-
mitti hinc inde fas esto , ad
munimenta , oppida vel
loca præsidio militari in-
structa , quamdiu illa ipsa
per militem alterutrius aut
Fœderatorum alterutrius ,
respectu locorum in oris
maritimis sitorum , tam ter-
ræ , quam mari obsidione
cingi , vel manu armata obsi-
deri continget , animo , ea-
dem in potestatem suam re-
digendi.

ARTIC. VI.

Porro ut impediatur , ne
merces in illicitis jam de-
signatæ ad portus hostiles ,
B 2 aut

til fiendelige Hambnar / eller
dhe Orter / som Fienden til-
höra / eller och at teke vnder
then prætext at hindra en så-
dan tillförsel / Handelen och
Sidsfartens friss och säker-
heet teke må lida något meen
och försång aff någon thesas
Inbyggare och Vnderståthare /
så skal allestädes / så vthi
någon thesas Hambnar och
vppå stieppzredder / som vthi
öpnne Sidsön / intet något vis-
dare fordras / än at en sådant
Bress och Bewijs framtees /
som här til hoos them både
sedhwanligt varit / eller här
dan efter genom bägge sidors
Marin Tractater, kan stadgat
blifwa. Så skola och nöd-
wändigst dheras Pass fram-
wissas / hwar vthinnan skal
wara förnäht / huru mycket
och hwadh slagz Wahror
Stieppet är lastat med / hwil-
ke Pass skole wara vthgifsne
aff dhe Public Personer / som
ther

ant ad loca inimicæ ditioni
subjecta subvehantur, vel
etiam, ne sub hoc ipso sub-
vectionis impediundæ præ-
textu libertas, securitasq;
Navigationis & Commer-
ciorum detrimenti quid ca-
piat ab incolis subditisq; di-
tionis alterutrius, ubiuis lo-
corum, tam in portu atq;
statione navali alterutrius,
quam in aperto mari, nihil
omnino requiri aut exigi jus
esto, præter exhibitionem
talis diplomatis, quale utri-
usq; nlus hæctenus confir-
mavit, aut quale deinceps
per pacta rei maritimæ
utrinq; ineundæ, ratum ha-
bebitur; exhiberi adhæc ne-
cessum erit Litteras Passe-
portus, in quibus quantitas
qualitasq; mercis, quæ navis
onerata est, designetur, &
eas quidem indultas ab offi-
cialibus publicâ anthoritare
constitutis, illic locorum un-
de

ther til förordnade äro / vppå
dhe Orter / dådan Wah-
ran vthi söres / hwar efter och
så then Rättigheet / som aff
dhe vthstieppande Wahror
böhr vthgioras / är betalt
worden. Ther nu Stieppet
förer något aff förbudne eller
Contrabande Wahror / så
böhra vthi Passet dhe Or-
ter vthtræktas och namn-
giffwas / ditt dhe slagz Wah-
ror söras skole / och när thet
således vppwiffi är / skola
Stiepp oc Godz ingen wiida-
re ransakning och visiteran-
de vnderkastas / eller någon
skada / vppehåld / eller besvär /
vnder hwadh hållst prætext
thet wara må / them tillfogas.

VII.

Warder thet kunnigt at dhe
Stiepp / som någon the-
sas Vnderståthare tillhörige
äro / och antingen aldeles / el-
ler til en deel medh een sådan
för

dæ merx ipsa transporta-
tur, & juxta quas jura, quæ
pro mercimonijs transpor-
tandis debebantur, perso-
luta sunt; quod si navis
hæc nonnihil mercium ve-
titarum, quas Contraban-
da vocant, vehit, oportebit
in literis passeportus expri-
mi atque designari, ea loca,
ad quæ id genus merces de-
vehendæ sunt, post quam
exhibitionem scrutationi
aut visitationi naves merces-
que non subijcientur, nec
quicquam damni, moræ aut
molestiæ iisdem quocunque
sub prætextu obijcietur.

ARTIC. VII.

Quod si constiterit naves
ad subditos alterutrius
pertinentes quæ ex toto vel
ex parte, merce interdicitæ
hujusmodi onerata sint, ad

förbuden Wahra lastade äro/
til någon fientlig Hambn/ el-
ler til någre Sienden vnder/
gifne Orter ärnar och för/
skickas/ då skal all sådan för/
buden Wahra aff w:derbö-
rande Domare confiscoras,
men sielswe Steppen och
hwad aff andre tillätne Wah-
rur wihi them är / skal för
Confiscation frjitt och ordrt
förblifwa.

VIII.

Whwadh Godz och Wah-
ror/ som entheras Vnder/
sätthare tilhöra/ och så dhen
Wahra som i föllie aff förri-
ge Articklar, bdr wara frj
och ingalunda förbuden/ när
dhen til äfventyrs wti fiende-
lige Stepp anträffas / blif-
we då honom til bythe / som
them öfwerkommer/ och war-
de confiscerade/ wthan någon
inwändning. Ther emoot
skal thet för confiscation al-
deles

portum quemcunque hosti-
lem, aut ad loca inimicæ
ditioni subjecta destinari,
merx omnis ejusmodi pro-
hibita, per Judicem compe-
tentem fisco addicetur, na-
ves ipsæ & quod reliquum
mercimonij hand vetiti in
iis erit, tutum à fisco, illiba-
tumque permanebit.

ARTIC. VIII.

Bona five merx quæcunq;
pertinens ad subditos al-
terutrius, etiam illa, quam
ex superiorum paragrapho-
rum auctoritate permissam
ac neutiquam prohibitam
esse constabit, in navibus
inimicis, fortè deprehen-
sa in prædam occupanti cedat
ac fisco addicatur, ulla sine
exceptione, e contra tutum
omnino & immune à fisco
habeatur, quicquid navigiis
ad

deles wåra befriat / som
någon theras Vnderståha-
res Stepp anförtrödt blif-
wer / ehuru thet kan wara
then andres Siender tilhö-
rigt/ vndantagandes allenast
at thet icke är någon Con-
trabande Wahra / som är/
nas til någon fientlig hambn/
emoot hwilken skal procede-
ras, på thet sätt som förbe-
målt är. Så skola och al-
la Passagierer, fast the än äro
någon thera Partens Siend-
des Vnderståhare / trygg-
och obehindrade segla / när
dhe någonstads söhras medh
thet Stepp som enthera Par-
tens Vnderståhare är tilhö-
rigt / och skal icke tilstådias
at dhe thet ifrån borttryckias
ock afföras / dock sientlige
Generaler och Officerare vñ-
dantagne.

IX.

Stulle H: Kongl. Maj: "
aff

ad alterutrius subditos per-
tinentibus conceditur,
utcumque sit partis alteru-
trius inimicorum, excepta
solummodo merce Contra-
banda ad portum hostilem
destinata, adversus quam
procedatur per modos jam
supra designatos, sed & ve-
stores quoscunque quam-
vis subditos inimico partis
alterutrius tutos navigare
conveniet, dum devehuntur
aliquò in navi ad subditos
alterutrius pertinenti, nec
eos indè avelli, aut auferri
licebit, exceptis tantum du-
cibus five officialibus ho-
stilibus.

ARTIC. IX.

Quod si Sacra Reg: "
Sve-

aff Swerige eller dhe Hög-
mogende Herrar GeneralSta-
terne aff thet föreente Neder-
land synas rådeligt/ eller nö-
den fordra/ at låta Coffardie
Stieppen til dheras sidre sä-
kerheet och försvar/ med nå-
gre Örligh Stiepp beledsa-
ga/ thet skal them fritt och eff-
terlåtit wara. Dock skole
dhe alswarligen pålaggia
Officerarne aff berörde Con-
voyer, at dhe icke något siens-
ligt stämpla emoot någon
theras Undersåthare/ eller
Bundzförwanter / så vthi
bort/ som åtherrefan/ så län-
ge dhe Convoyerandet för-
rätta och icke ännu til dhen
Orthen/ dådan dhe vthgin-
go / tillbaka komne äro.

X.

Såsom H: Kongl. Mayst.
aff Swerige och dhe hög-
mogende Herrar GeneralSta-
terne aff thet föreente Neder-
land/

Sveciæ aut Celsit.^m DD.^m
Ordd.^m Gen.^m Fœderati Bel-
gij visam fuerit, aut necessi-
tas iusserit, naves mercato-
rias quibusdam navibus
bellicis ad majorem earum-
dem navium mercatoria-
rum securitatem ac præsi-
dium comitari, liberum id
eis fasque erit. Præsi-
den injungent dictarum
præsi-diarum navium
præfectis nequid hostile
moliantur adversus subdi-
tos aut Fœderatos alterutri-
us tam in eundo quam rede-
undo, quamdiu hi præsi-
diarii muneris officio per-
functi ad portum, undè
egressi sunt, reversi non fue-
rint.

ARTIC. X.

Quemadmodum Sacra
Reg.^m Maj.^m Sveciæ &
Celsit.^{do} DD.^m Ordd.^m Ge-
n.^m Fœder: Belgij inter se
hoc

land / hafwa här medh för-
affskedat och förordnat / at
ingen aff respectivè dheras
Undersåthare eller Inwåh-
nare / skal sigh fördrifta nå-
got Caperij at fördrifta som
Commislie. Vaerders eller
Kallas / dhe icke heller warda
tillåtandes at någen / i an-
seende til then andre Partens
Undersåthare/ thet göra nå-
altså willa dhe och thes-
than them förbiuda och för-
meena / at dhe icke hoos nå-
gon annor Potentat eller
Staat, må sigh bruka låta/ til
at anfalla/ anhålla eller medh
hwarshanda olågenheet be-
swåra dhe Kiöpmans Stepp/
Godz och Bahrur/ som then
andre Partens Undersåtha-
re tilkomma/ widh Straff til
Liff och Godz.

XI.

Hans Kongl. Mayst. aff
Swe

hoc ipso convenerunt &
statuerunt, quod nemo res-
pectivè subditorum vel in-
colarum Earum armaturam
navalem exercere audeat,
quam vulgò Commislie-
Vaerders vocant, nec pas-
suros esse, ut pro talibus
quacunque ratione quis-
piam respectu subditorum
alterutrius partis se gerat,
ita interdient vetabuntque
ijsdem prætereá, ne cuicun-
que alteri Principi aut Sta-
tui operam addicant, aut
militiam ejus profiteantur
ad infestandas, detinendas,
aut quâcunque molestiâ
turbandas naves mercato-
rias, bona, mercesque ad
subditos aut incolas partis
alterutrius pertinentes sub
poëna Corporis & Bono-
rum.

ARTIC. XI.

Interdient vetabuntque
C præ-

Sverige och dhe Högmo-
gende Herrar General Stater-
ne aff thet söreente Neder-
land/willia och på både sidor
förbiuda / at dhe Köpmans
Stepp/ Wahrung och Godz/
som någon theras Underfå-
thare tilhörige/ och vnder nå-
gon annan Potentats namn/
tagne och anhåldne äre/ må-
ge wihi then andras Hamb-
nar upbringas / thet lidas
eller någon säkerheet niuta.

XII.

Thet til medh willia och/ så
H: Kongl. Mayst. aff
Sverige/ som dhe Högmo-
gende Herrar General Sta-
terne, widh Straff til Liff
och Godz/ återkalla dheras
Underfåthare sampt och syn-
nerligen / hwilka hoos hwem
thet hållt wara må / kunna
hafwa trädte wihi Tienst/ til
at ansåhta besagde Coffardie
Stepp/ så wiida dhe icke al-
laredo

prætereà Sacra Reg: Maj: Sveciæ & Celsit. DD. Ordd. General: utrinque Naves mercatorias, bona mercesque ad subditos alterutrinus pertinentes, & ex ijs sub alterius cujuscunque Principis nomine captas detentasque in portus alterius recipere aut receptum dare.

ARTIC. XII.

Avocabunt prætereà tam Sacra Reg: Maj: Sveciæ, quam Celsit. DD. Ordd. General: omnes & singulos subditos, qui ad infestandas prædictas naves mercatorias, merces & bona, aut quicquam eorum operam suam alteri cuicunque Principi aut Statui jam nunc addixerant, quatenus illi nondum ancoras & vela

laredo hafwa lyffe Ancrar och affeglat.

XIII.

Men i anseende til them / som för dhetta hafwa gådt til segels/ så warda H: Kongl. Mayst. aff Swerige/ och dhe Högmo-
gende H. General Staterne så lagandes / at dhessa innan 3. Månaders tid/ ifrån dheras förhafwande affså oc upsåna then Tienst / som dhe hoos andre Potentater och Stater antagit hafwa/ widh förr om talde Straff til Liff och Godz.

XIV.

Ch såsom til Commerciernes och Navigationens säkerheet / som medh dhenne affhandling intenderas och söktes / icke stoort skulle wara vehrättat / om icke Sida/ och så ifrån dhe andre Parternes Caperiser/ som Commissie. Vaerders fallas alde-
les

solverint, sub poëna Corporis & Bonorum.

ARTIC. XIII.

Respectu verò eorum, qui jam ante vela solverunt, curabunt Sacra Reg: Maj: Sveciæ & Celsit. DD. Ordd. General: ut hi intra spatium trium Mensium ab incepto desistant, eamque quam alijs Principibus aut Statibus addixerant operam, renuncient, sub præfata poëna Corporis & bonorum.

ARTIC. XIV.

Quemadmodum verò exiguum penè pro Securitate Commerciorum & Navigationis, quæ pactis hisce intenditur, actum videbitur, nisi à reliquarum etiam partium armatorijs infestationibus, Commissie. Vaerders dictis, mare omnimodè

les befriat warder / altså på
dhet dhenne förening så myc-
ket bättre må effterlefwat
warda / ty hafwer man å bå-
de sidor kommit öfwerens /
at så wäl uppå Hans Kongl.
Maj:tz som dhe Högmogen-
de Herrars General Stater-
nes sida / skal all omsorg och
flit användas / til at öfwer-
tala hwarthera sine Bundz
förwanter at dhe och theslis-
kest sådane Gaperier / så snart
thet skee kan / förbinda och in-
nehålla / effier som och sigh en
wis förhåppning wissir at
kunna them til ett så hälso-
sampt wärel intala och före-
må.

XV.

Widenskund Commerci-
nes Friheet vthan Riöps
männernes Correspondence
och medh mindre dheras breff
fritt så passera , nåppligen
kan vphjelpas och bestå / för-
thens

liberum evadat, ita proinde
desuper in majorem horum
pactorum observantiam ,
utrinque conventum est, ut
tam à parte Sacrae Regiae
Maj:is, quam Celsit:is DD:is
Ordd:is General:is omnis cu-
ra studiumque impendatur,
quò suos uterque confæde-
ratos ad consimilem dicta-
rum infestationum prohibi-
tionem, quam fieri poterit
ocius persvadeant, quemad-
modum certa satis spes eti-
am affulget, eos ad nego-
tium tam salutare induci
posse.

ARTIC. XV.

Quandoquidem Com-
merciorum Libertas si-
ne Literarum mercatoria-
rum Commercio, liberoque
earundem transitu vix pos-
sit redintegrari & subsiste-
re,

thensuld willia R. Majst.
aff Sverige och dhe Hög-
mogende Herrar General Sta-
terne aff thet föreente Neder-
land / medh all flit och åhu-
ga sigh ther om winläggia /
at Brestwen och Posterne / icke
te allenast genom bågges dhe-
ras respectivè Land / vthan
och igenom dheras Bundz
förwanter Herrskap och Pro-
vincier, må hådan effter haf-
wa ett aldeles obehindrat
lopp så at dhe vthan något
hinder hådan effter fritt aff
och til må passera.

XVI.

Widst willia Hans Kongl.
Majst. aff Sverige och
dhe Högmogende Herrar Ge-
neral Staterne, så snart dhet
ta Instrument är ratificerat ,
Ordres gifwa at hwartheras
Undersåthare må forderli-
gast vthi friheet ställas / och
alt dheras Godz / som genom
thet

re ; idcirco Sacra Regia
Maj:is Sveciae & Celsit:is
DD:is Ordd:is General:is
Fæderati Belgij omni ope-
râ & studio in id incum-
bent, ut prædictus litera-
rum & postarum transitus
non modò per utriusque
Partis respectivè terras, sed
& utriusque Partis Fædera-
torum ditiones & Provin-
cias liber & nentiquàm im-
peditus instituat, ita ut li-
teræ sine ullo impedimento
dehinc liberè reciproce
commeare possint.

ARTIC. XVI.

Denique Sacra Regia
Maj:is Sveciae & Cel-
sit:is D.D:is Ordd:is Gener:is
statim post Ratificationem
harum Tabularum manda-
bunt, ut subditi alterutrius
quâtoocius libertati reddan-
tur, & naves, merces, pecu-
nia, cæteraq; deniq; omnia
C 3 bona

thetta Krig är them fränta-
git / eller för them arresterat,
skal äganderne återansvar-
das / och them tillåtas reesa /
handla och wandla / dheras
Skepp / Wårur / Pennin-
gar och förberörde Godz bore-
föra / ther thet them genom
dhenne affhandling frigt och
tillåtit låmbnas. Under
hwillen Punkt böra förestås
icke allenast dhe Wårur /
Skepp / Penningar och an-
at Godz / som aff dhe Högmog-
gende Herrar General Stater-
ne, vthan och dhe som för det-
ta Krigets declaration, aff an-
drom borttagne och vthi Ne-
derlandske Hambnar vpsörde
äro. Ther och för dhetta be-
dröfwelige Krigets begynnel-
se / någre Twissler och Strid-
digheter dheras Underståtha-
re emellan vpvuxne äro / dhe
skola effter dhe förrige för-
dragens innehåld / rätt och
rättrådeligen affhielpas och
åthstillas. (Dhesse

bona ad subditos alterutri-
us pertinentia & occasione
hujus belli capta vel arresto
detenta, proprietarijs resti-
tuantur, eis que concedatur
ire, agere, naves, merces, pe-
cunias, prædictaque sua bo-
na avehere, ubi id eis secun-
dum hæc pacta conventa li-
berum permissum quæst. Sub
quo paragrapho intelligan-
tur non modò, merces naves,
pecuniæ, & alia bona, quæ
à subditis D. D. Ordd. Ge-
neral. sed etiam quæ ante
declarationem hujus belli
ab alijs capta & in Belgij
portus inuenta sunt. Si
quæ autem ante hoc lu-
ctuosum bellum controver-
sæ inter utriusque subditos
ortæ sint, hæc secundum prio-
rum pactorum tenorem
æquæ & justæ terminentur.

Ar-

Dhesse Articklar, angden-
de Commercierna och Na-
vigationen / vthlöfwe Wis-
vprichteligen och troligen
skola blifwa håldne och aff H.
Kongl. Mayst. aff Sverige /
så och dhe Högmogende Her-
rar General Staterne aff thet
föreente Nederland / ratifice-
rade / kånbrwäl och at Ratifi-
cationerne vppå både sidor /
innom 4. Månaders tidh /
ifrån then Dag dhetta är vns-
der skrifwit / eller svarare / om
så skee kan / vpmittas / och
här i Stockholm vthlöfwe-
reras skole. Dhes till meh-
ra wisso hafwe Wissofwanbe-
nembde Hans Kongl. Mayst.
aff Sverige deputerade
Commisarij, så och Jag dhe
Högmogende Herrars Ge-
neral Staterne aff thet fören-
te Nederland / toldh Högsibe-
mälte Hans Kongl. Mayst.
Håff residerande Minister,
medh

Articulos hosc Commer-
cij & Navigationis sin-
cerâ & bonâ fide adimplen-
dos atq; à Sacra Regia Maj:
Sveciæ & Celsitudine D. D.
Ordd. Gener. Fœderati
Belgij ratos habendos, Ra-
tificationesque ab utraque
parte intra spatium quat-
vor mensium à die subscrip-
tionis, vel citius, si fieri po-
terit exhibendas, atque hic
Holmiæ extradendas fore
promittimus. In cuius rei
fidem majorem Nos supra
nominati Sacræ Regiæ Ma-
jestatis Sveciæ deputati
Commisarij, Egoq; Celso-
rum ac Præpotentium Do-
minorum Ordinum Gene-
ralium Fœderati Belgij Mi-
nister in Aula altissimè me-
moratæ Sacræ Majestatis
Residens manuum nostra-
rum subscriptione, Sigillo-
rumque impressione Tabu-
las

medh Wäre Händers vnder
skrift och Wäre Signetens
vndertryckande dhetta In-
strument bekräftat och stad-
fäst. Som Redde i Stock-
holm den 26. Novembris.
1675.

Edward Ehrensteen.
LS.

Istrael Lagerfeldt.
LS.

Christian Con. Rumpf.
LS.

Nicolaus Gyldenstolpe.
LS.

las hasce firmavimus & mu-
nivimus. Actum HOLMIÆ
die 26. Novembris Anno
1675.

Ed. Ehrensteen.
LS.

I Lagerfeldt.
LS.

C. C. Rumpf.
LS.

Nicolaus Gyldenstolpe.
LS.

Formula

Formula salvi Conductus.

Quandoquidem de certa Salvi Conductus vel Passepor-
tus formula utriusque Partis Plenipotentiarij virtu-
te Articuli 6. Commerciorum Tractatus, inter sese
convenerunt, hic inferius insertâ, quam utriusque Par-
tis subditi sequi & observare tenentur.

TITULUS.

Notum testatumque facimus, quod die
Mensis
Anni
coram Nobis comparuerit, subditus ac
civis Civitatis
atque sub fide illius juramenti, quô Nobis obstrictus
est, declaraverit, quod navis
circiter lastarum capax, pertineat ad Civitatem
Nostræ ditionis, jam
verò de portu iter
destinaverit versus aut

indeque rursus in Patriam aut
aliò, prout commodum visum fuerit, itura sit, idcirco
cum post exactam examinationem sufficienter Nobis
constet, dictam Navim liberam esse, & verè ac realiter

D

per-

pertinere ad subditos Nostros, Ab omnibus proinde ac singulis Terrarum, Mariumque Potestatibus, Regibus, Principibus, Rebuspublicis ac liberis Civitatibus, nec non bellorum Ducibus, Thalassiarhis, Generalibus, Officialibus, Portuumque Praefectis, aliisque omnibus, quibus custodia aliqua Portus aut Maris commissa est, quibuscunque Navim hanc navigando obviam venire, quorumcunque in Classes fortè incidere & transire, aut in portibus morari contigerit, respectivè *humiliter*, officiosè & amicè requirimus, ut ratione foederum & amicitiae, quæ unicuique aut superioribus cujuscunque est ac Nobiscum intercedit, dictum Navarcham cum Navi

& personis, rebus ac mercimoniis ad eandem spectantibus, sine impedimento ac molestiis itinera sua liberè prosequi permittant; eique tanquam subdito Nostro cum Navi sua omnia humanitatis officia exhibeant, eadem vicissim à Nobis, omnibusque Nostriis Ministris & subditis in pari vel alio casu experturi, in cujus rei fidem hasce etc. Dabuntur

Anni

Itaque eandem tanquam genuinam normam statuere, cujus tenorem in praedicto Articulo indigitati

Officiales, unusquisque tamen habitâ in Curialibus Status & conditionis suæ ratione sequi teneantur, Eisdemque circa commutationem dicti Tractatus in majorem certitudinem subscribere visum fuit. Actum HOLMIÆ die 21. Junij 1676.

Edvard Ehrensteen.

LS.

Israel Lagerfeldt,

LS.

Nicolaus Gyldenstolpe,

LS.

Christianus Constantinus

Rumpf.

LS.

D 2

Pleni

Plenipotentiarum Exemp:

NOS CAROLUS DEI Gratia, Svecorum, Gothorum Vandalorumque Rex, Magnus Princeps Finlandiæ, Dux Scaniæ, Esthoniæ, Livoniæ, Careliæ, Brehmæ, Verdæ, Stetini, Pomeraniæ, Cassubiæ & Vandalia, Princeps Rugiæ, Dominus Ingridiæ & Wismariæ; Nec non Comes Palatinus Rheni, Bavariz, Iuliaci, Cliviæ & Montium Dux. Notum testatumque facimus omnibus & singulis quorum interest aut quomodolibet interesse poterit; quod cum pro cura quâ semper immotam cupivimus antiquam illam Nos inter & Celsos ac Præpotentes Dominos Ordines Generales Uniti Belgij amicitiam ac confederationem, nihil Nobis in votis magis sit, quam ut eæ quæ occasione motuum hujus temporis intercesserint difficultates, priorem mutuam fiduciam interrumpentes, quantocius tollantur, pristinaque unitio ac animorum consiliorumque conjunctio, ea felicitate rursus restituatur, quâ antehac publicæ ac communis rei cum bono vixit; Nos quoque omnia quæ eò pertinere visa fuerint media lubenter amplectamur.

nos

Nos idcirco percipientes propensionem quam altè memorati Domini Ordines Generales testantur Commerciorum ac Navigationis libertatem restabiliendi, Generosis & Nobilibus nobis sincere Fidelibus, Edvardo Ehrensteen, Hæreditario in *Sorsbygård/ Vindestid & Bårdestorp/* Cancellario Nostro Aulico; Israël Lagerfeldt, Hæreditario in *Wiggebyholm & Sagerlunda/* Generalis Nostri Commerciorum Collegij vice Præsidi, ut & Nobili Nobis sincerè Fideli Nicolao Gyldenstolpe, Secretario Nostro, in mandatis dare voluerimus, prout etiam vigore harum ijs in mandatis damus, plenamque omnino facultatem concedimus, cum Celsorum ac Præpotentium Dominorum Ordinum Generalium apud Nos Residenti Ministro; Nobili Nobis sincerè Dilecto, Christiano Constantino Rumphio, in eum finem plenâ itidem facultate munito, congregandi, superque non solum Commerciorum ac Navigationis libertate sed & plenaria Maris securitate, omnibusq; ijs modis ac medijs quibus antiquæ amicitia mutuaq; sinceræ correspondentia exoptatus vigor reddi, nexuque priori salus ac securitas utrinque subditorum combinari rursus possit, agendi, tractandi ac conveniendi. Quicquid igitur supramemorati Commissarij ac Plenipotentiarij Nostri supradictò modò tractaverint, egerint, ac con-

D 3

clat

cluserint, id omne Nos ratum gratumque habituros
spondemus. In quorum fidem & majus robur haece
mano propria subscriptas Sigillo Nostro Regio com-
muniri iussimus. Dedimus in Arce Nostra HOL-
MENSI die 18. Octobris Anno 1675.

CAROLUS.

LOCUS
SIGILLI

H. Hoghusen.

Ordines

Ordines Generales Foederatarum Belgij
Provinciarum, Universis & singulis haece
visuris salutem; Notum testatumque
facimus, cum consideremus & animo
recordemur, quantopere interfit Commerciorum
& Navigationis, libertatem inter Regiae suae Majesta-
tis Sveciae ac nostros subditos, durante funesto hoc bel-
lo, restabiliri; Nos ideo Christiano Constantino
Rumph, Residenti nostro HOLMIAE degenti plena-
riam dedimus, sicut damus per praesentes has literas
Potestatem & auctoritatem super praedicta Commer-
ciorum ac Navigationis libertate cum summe memora-
tae Regiae suae Majestatis Sveciae Deputatis & Commissa-
rijs in eum finem plena itidem facultate munitis, con-
veniendi & nostro nomine spondendi, quae ej in com-
modum & rem communem esse visa fuerint: Pro-
mittentes & spondentes sinceram & bonam fide quidquid
praefatus noster Residens in ea qualitate tractabit, aget
& concludet, Nos illud ratum & gratum habituros,
atque omni etiam tempore, firmum, stabile atque in-
violabile servaturos & servare curaturos, pariterque
desuper instrumenta confecturos esse modo & forma
decenti. Dabantur e confesso sub Sigillo majori pa-
ragrapho Praesidis & subscriptione Primarij Graphi-
arij

arij nostri. Hagæ Comitum die decimo Mensis
Septembris Anni Millefimi Sexcentissimi Septuage-
simi Quinti.

v:

I. C. Mauregnault.

Ad mandatum alicememoratorum
Dominorum Ordinum Genera-
lium.

H. Fagel.

Uppå dhen Stoormäckt-⁶⁵
igste Konung; och Herres wägnar ^{66.}
aff Sverige/ etc. etc. etc.

Dzbiudes alle Hans Kongl. May:ts trogne och res-
deltige Underfåthare och Sveriges Chronos Ledamö-
ter Hållso medh Gudh Allmåchtig/ sampt all
Kongl. Rådch och Ynnest. Dhet är Hans Kongl.
Mayst. icke vthan största förundran/ förekommit/
hurulunda/ i Konungens Rampn aff Danmark/ ett Placat är
vthsprijdt/ som til Hans Kongl. May:ts och Sveriges Chronos
Eedsworne hulde och trogne Underfåthare/ serdeles them som i
Skåne/Halland/Bleking/Boobuus Låhu och Jämtland boen-
des och wistandes äre/ således är intråttat/ at dhet dhem til Otroo
och Ohuldheet/ och/ såmedelst/ til ett skändligt och fördömligt Meen-
ederij/ emoot theras laga och ordentlige Öfwerheet/ och Erönte Hus-
wid/ vpväckta och reeta skal; brukandes til skådt/ någre vthan
all grund och soog vpdichtade och sammandragne Omständighe-
ter och Orsaker; Nembl. såsom hade Hans Kongl. Mayst. förbe-
nemdde des trogne Underfåthare/ emoot Lagh och theras gamble
Frijs och Rättigheter handterat/ hwarigenom the bestworne Pa-
cter, med hwilka samma Provincier hafwa varit til framsåhrne
Konungar och Sveriges Chrona afftrådde/ skulle wara brutne;
och Konungen i Danmark ther aff förorsakad/ them med Wapn
at frålsa: Låggandes ther til/ at thes Förbundzförwandt wore
aff Hans Kongl. Mayst. med Feigde angripen/ och Konungen aff
Danmark sielf/ sampt hans Rijkke/ Land och Underfåthare/ e-
moot förberörde Tractater och Pacter, all möjlig skada och Nåd-
deel/ beemlig och vppenbarligh/ i otalig mätto tilfogad; För hwil-
ka skådt Konungen aff Danmark Hans Kongl. May:ts aff Swe-
rige